

УДК 378.1

Храпач Дмитро Миколайович

аспірант, майстер виробничого навчання,

Хмельницький національний університет, м.Хмельницький

e-mail: hrpachdima@ukr.net

<https://orcid.org/0000-0001-8379-5918>

ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ ТЕХНІКО-ТЕХНОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ БАКАЛАВРІВ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ АВТОТРАНСПОРТНОГО ПРОФІЛЮ

Проблема готовності бакалавра професійної освіти автотранспортного профілю до діяльності у сфері обслуговування та ремонту автомобілів нерозривно пов'язана з проектуванням цілісного процесу формування у майбутнього фахівця професійної компетентності, у томі числі однієї з компонент – техніко-технологічної. Вирішення цього завдання неможливе без приведення системи професійної підготовки бакалавра у відповідність до потреб виробництва та створення педагогічних умов, що будуть сприяти ефективності функціонування такої підготовки.

Аналіз лексичного поняття «педагогічні умови» доцільно розпочати з терміну «умови», який в Тлумачному словнику української мови трактується як «необхідна обставина, яка робить можливим здійснення, створення, утворення чого небудь або сприяє чомусь» [1]. У Словнику-довіднику із професійної педагогіки поняття «педагогічні умови» охарактеризовано, як обставини, за яких залежить та відбувається цілісний продуктивний педагогічний процес професійної підготовки фахівців, що опосередковується активністю особистості, групою людей [2]. Це тлумачення засвідчує, що формування педагогічних умов відіграють провідну роль в організації професійної підготовки фахівців, у тому числі бакалаврів професійної освіти автотранспортного профілю.

Останніми часом у психолого-педагогічній літературі з'явилася низка робіт, присвячених з'ясуванню педагогічних умов формування різних видів компетентностей фахівців різних спеціальностей та галузей знань. Наприклад, у роботі (І. Стаднійчук, 2017) окреслено педагогічні умови формування технічної компетентності майбутніх техніків-механіків в аграрному коледжі, у дослідженні (С Чупахіна, 2018) обґрунтуванні педагогічні умови формування професійної компетентності майбутніх інженерів-зв'язківців тощо.

У роботі (Ю Корсун, 2019) виявлено три педагогічні умови формування професійної самосвідомості майбутніх інженерів: застосування форм і методів активного навчання, що моделюють соціальний контекст і способи професійної взаємодії; формування суб'єктнорефлексивної позиції студентів у навчальному процесі; створення комплексного освітньо-виховного середовища, що активізує формування професійно ціннісних орієнтацій студентів. Водночас, проблемі виокремлення педагогічних умов

формування техніко-технологічної компетентності бакалаврів професійної освіти автотранспортного профілю приділяється недостатньо уваги.

Особливість професійної діяльності майбутніх фахівців професійної освіти автотранспортного профілю полягає у необхідності їх ґрунтовної практичної підготовки ще під час навчання в університеті, що може бути досягнуто шляхом інтеграції теоретичного навчання у закладі освіти та практичного підготовки на виробництві. Відтак, першою педагогічною умовою ефективної організації підготовки фахівців такого профілю є оновлення змісту та побудова освітньо-професійних програм на принципі дуальності. Підтвердженням актуальності цієї педагогічної умови може виступати успішний багаторічний досвід підготовки фахівців технічних спеціальностей в багатьох європейських країнах, зокрема у Німеччині, за дуальними освітніми програмами.

Другою педагогічною умовою формування техніко-технологічної компетентності бакалаврів професійної освіти автотранспортного профілю вважаємо створення системи практично орієнтованої підготовки в реальних умовах виробництва – на підприємствах обслуговування та ремонту автомобільного транспорту, що сприятиме підвищенню мотивації здобувачів вищої освіти до майбутньої спеціальності та їх подальшому працевлаштуванню.

Третьою педагогічною умовою виступає інструментарій поетапного формування техніко-технологічної компетентності, у т.ч. використання технологій контекстного навчання, створення навчально-методичного забезпечення на основі компетентнісного підходу.

Підсумовуючи, зазначимо, що виокремлені педагогічні умови сприятимуть формуванню техніко-технологічної компетентності бакалаврів професійної освіти автотранспортного профілю та націлені на досягнення основної мети професійного навчання – підготовку конкурентноспроможних фахівців, затребуваних вітчизняним ринком праці автотранспортного сервісу.

Список використаних джерел та літератури

1. **Новий** тлумачний словник української мови: у 4т. Київ: Аконті, 1999. Т. 2. 910с.
2. **Словник-довідник** з професійної педагогіки / За ред. А.В. Семенової. Одеса: Пальміра, 2006.
3. **Стаднійчук І.П.** Формування технічної компетентності техніків-механіків у процесі професійної підготовки в аграрних коледжах: дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук : спец. 13.00.04 Київ, 2017. 177с.
4. **Корсун Ю.О.** Педагогічні умови формування професійної самосвідомості у майбутніх інженерів: дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук : спец. 13.00.04 Вінниця, 2019. 228с.
5. **Чупахін С. А.** Формування професійної компетентності майбутніх інженерів-зв'язківців в процесі вивчення спеціальних дисциплін : дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук : спец. 13.00.04 Київ, 2018. 252с.